

ratou na nona matavuvale kina dua na soqoni ni valedolavi ena nodratou tabanalevu mai Buenos Aires. Meu wilika mada e dua na ivola au ciqoma baleti Josua kei na nona veisureti kei na taleva lesu

“Ena veiminiti yadua e dau curu kina i tuba o Josua me laki raica se ratou na lako dina mai se sega. E kaya ni kila ni ratou na lako dina mai.

“Ni sa toso yani na yakavi o ya, eratou sa sega ni lako mai na itokani nei Josua, ia e sega ni yalolailai kina o koya. E lako me laki raica na mata-mata ena veiya vica ga na miniti. Ni sa yaco mai na gauna me sa maroroi na iyaya sa tekivu rikarika o Josua ka kailavaka, ‘Eratou sa yaco mai! ‘Eratou sa yaco mai!’ Au rai cake yani ka raica e dua na matavuvale taucoko ni ratou sa lako tiko mai. E cici yani o Josua me kidavaki ratou ka veimokomoko kei nona itokani. Eratou lako kece mai ka vaka me ratou taleitaka na soqoni a caka. Eratou kauta e so na ivola lobi ka ratou sa mai veikilai vinaka sara kei na so na lewenilotu. Sa dua na ka vakasakiti na raica na vakabauta ni gonetagane lailai oqo ka kila ni rawa ni ra dau daukaulotu talega na gone ena Lalai.”¹¹

Sa noqu ivakadinadina ni noda na cakacaka vata,vaqara e dua, sureti koya, ka taleva lesu na veisureti ena vakabauta kei na yalodina ena marau-taki keda na Turaga, eda na kunea e drau vakaudolu na luvena na Kalou ka ra na mai kua na inaki kei na vaka-cegu ni ra sa mai lewena na Lotu i Jisu Karisito ni Yalododonu Edaidai. Me vakalougatataki keda vakayadua na Turaga ena noda sasaga meda vakusakusataka na cakacaka ni veivakabulai, sa noqu masu ena yalomalumu, ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Vunau kei na Veiyalayalati 115:4.
2. *Vunautaka na Noqu Kosipeli: iDusidusi kina Veiqaravi ni Daukaulotu* (2004), 200.
3. *Vunautaka na Noqu Kosipeli*, 1.
4. Cakacaka 3:1–8; kuri na kena vakabibitaki.
5. Thomas S. Monson, “Ni Sa Kidavaki Mai Kina Koniferedi,” *Liaona*, Nove. 2013, 4.
6. Maciu 9:37–38.
7. Vunau kei na Veiyalayalati 1:20.
8. Vunau kei na Veiyalayalati 88:81.
9. Vunau kei na Veiyalayalati 62:3.
10. Vunau kei na Veiyalayalati 84:61.
11. iVola vakaitaukei, 10 ni Maji, 2014.

Mai vei Jean A. Stevens

Matai ni Daunivakasala ena Mataveiliutaki Raraba ni Lalai

“Kakua Ni Ko Rere, Niu Sa Tiko Vata Kei iKo”

Ni da sa vakatorocaketaka vakalevu na noda vakararavi kei na vakabauta na Turaga, sa na rawa ni da na rawata na Nona kaukauwa ni veivakalougatataki kei na veisereki.

Dau vica wale sara na ka e vakilai ni da sa yacova na gauna talei vakaitubutubu. E na sega tale ni dua na ka me kamikamica cake me tauvata kei na noda sa ciqoma e dua na gonelailai, sucu vou mai lomalagi. E dua na ganequ e a vakila na yalo vata oqo ena dua na sala veilauti. E a sucu dole na imatai ni luvena tagane ka 2 na paudi 14 na onisi (1.3 kg) na kena bibi. E a maroroi voli o Hunter ena imatai ni rua na vula ni nona bula ena vanua ni veisusu bibi sara ena valenibula. Na vica na vula oqori e a gauna vakasasameni sara ki na matavuvale, ka ni a vakanuinitaki ka kerei vakawasoma kina vua na Turaga na Nona veivuke.

Sa vakararavitaka sara ga na nona bula o Hunter lailai. E a sasaga me rawata na kaukauwa vakayago me rawa ni bula tiko kina. Na liga kaukauwa nei tamana dauloloma e dau wasoma na kena dodo yani me taura na liga somidi lailai ni luvena tagane me rawa ni na vakauqeti koya tiko na luvena sucu dole.

Sa vakakina o ya vei ira kece na luvena na Kalou. Dau dodo wasoma mai na liga ni Tamada Vakalomalagi vei keda yadua ena Nona loloma tawa yalani. O Koya e tiko vua na kaukauwa ena veika kece ka gadreva vakalevu me vukei keda me da vuli, tubucake, ka lesu tale Vua. Oqo e vakamacalataka na inaki nei Tamada: “mera tucake tale mai na mate na tamata kecega ka rawata na bula tawamudu.”¹

Ni da sa vakatorocaketaka vakalevu na noda vakararavi kei na vakabauta na Turaga, sa na rawa ni da na rawata na Nona kaukauwa ni veivakalougatataki kei na veisereki.

E tasereki ka sinai tu ena iVola i Momani na italanoa totoka ni kaukauwa ni Turaga me dauveisereki vei ira na Luvena. E vakamatatataka sara tu ga o Nifai ena imatai ni iwase ni ivola. Eda na wilika ena tikina e 20, “Ia, koi au, ko Nifai, au na vakatakila vei kemudou ni sa yalo loloma na Turaga vei ira kece ga sa digitaka ko Koya

ena vuku ni nodra vakabauta, a sa vakaukauwataki ira mera bula kina.”²

Ena vica na yabaki sa oti au sa qai kila sara vakai au na dina e tasereki tu ena tikina oqo. Au sa qai mai kila tu kina na Nona sa rui dauvoleka sara vei keda na Tamada Vakalomalagi, kei na Nona dau vinakata me vukei keda.

Ena dua na yakavi ni sa tekivu me karobo mai na vanua, au a draiva tiko kei iratou na luvequ kau raica sara e dua na cauravou ni taubale tiko ena dua na gaunisala galili. Niu sa siviti koya, au vakila ni dodonu meu lesu tale ka laki vukei koya. Ia, au leqataka deu na qai vakarerei koya ni dua na vulagi e kele tikivi koya ena bogi, kau sa mani draiva tikoga yani. Sa vaka e kaukauwa tiko ga mai vei au na vei-vakauqeti e noqu vakasama na vosa: “Lako ka vukea na cauravou o ya!”

Au a draiva lesu tale vua ka taroga, “Ko gadreva na veivuke? Au a vakila ni dodonu meu mai vukei iko.”

E a vuki mai vei keitou kei na wai ni matana ni sa drodro sobu mai e baluna ka kaya, “Ko na vukei au li? Au sa masulaka lo tu me dua e vukei au.”

Na nona masu ni kere veivuke e a saumi ena veivakauqeti ka a yaco mai vei au. Na noqu mai sotava vakaoqo na veidusimaki matata ni Yalotabu sa guilecavi dredre ka se tikoga e yaloqu.

Ia ni sa oti oqo e 25 na yabaki ka yaco ena loloma soli wale, au a veitaratara tale kei koya na cauravou oqo ena vica na vula sa oti. Au sa qai raica ni veika e a yaco oya e sega walega ni sa dau noqu italanoa tu—ia, sa nona italanoa talega. Sa mai tama ni gone ena gauna oqo o Deric Nance, ni sa dua tiko na nona matavuvale. O koya talega e sega ni guilecava rawa na veika e a sotava oya. Sa vukea me keirau vakadavora e dua na yavu ni vakabauta ni Kalou e dau rogoca ka sauma na noda masu. Keirau a vakayagataka ruarua oqo me keirau vakavulici iratou kina na luvei keirau ni sa dau wanonovi keda tiko na Kalou. Eda sega ni tiko duadua.

Ena bogi oya e a tiko e koronivuli o Deric baleta e dua na itaviqaravi ka qai calata na iotioti ni basi. Me vaka ni a se yabaki tu ni itabagone, e a vakadeitaka ni na rawa ni taubale ki vale,

sa qai tekivu taubale yani.

Sa oti e dua veimama ni aua na nona taubaletaka tiko na gaunisala galili o ya. Se vo tu e vica vata na maile mai vale ka sega ni bau tu e kea e so na vale, ka sa vaka e rere mai. Ena nona lomaleqa sa lako wavokita e dua na ibinibini qereqere, tekiduru, ka tekivu kerea na veivuke ni Tamada Vakalomalagi. Ni oti ga e vica na miniti na nona sa lesu mai o Deric, ki gaunisala, au sa kele e yasana meu solia vua na veivuke e a masulaka.

Ia, oqo ni sa oti e vica vata na yabaki, sa vakananuma o Deric: “Na Turaga e a nanumi au tiko, e dua na cauravou lila lailai. Ka dina ga ni levu sara na ka e a yaco tu ena veiyasai vuravura, o Koya e a kila vinaka na ka au a sotava tiko ka lomani au dina me tala mai na veivuke vei au. Na Turaga sa sauma na noqu masu ena levu sara na gauna mai na gauna ni noqu a tu taudua ena bati ni gaunisala. Na nona sauma na masu e sega ni daumatata sara ena veigauna, ia na Nona kilai au vinaka tu sa ivakadinadina levu ena bogi ni siga o ya me yacova mai nikua. Na veigauna e dau ubia kina na noqu vuravura na itutuvi loaloa ni bula e vuravura, au kila ni tiko e dua na nona ituvatuva me rawa ni kauti au bula yani ki vale.”

E a vakamacalataka o Deric, e dau sega ni saumi vakatotolo na masu kece sara. Ia, e dina ni Tamada e kilai

keda tu vakavinaka ka dau rogoca na kerekere ni yaloda. E dau sauma o Koya na nona cakamana ena veimasu yadua, kei na veitamata yadua.

Eda na rawa ni vakararavitaka ni o Koya ena vukei keda, ka na sega beka ni kena iwalewale eda gadreva, ia ena sala eda na vukei kina meda na tubucake. Noda soli keda Vua ena dau dredre toka, ia ena ganita, kevaka meda na vinakata me da na laki vakatiki Koya, ka sotava na vakacegu e sa vakarautaka tu o Koya.

Eda na rawa ni laki vakila me vaka e a kaya o C. S. Lewis: “Au masu baleta niu sega ni rawa ni vukei au vakatiki au . . . baleta niu sa sega ni rawa ni vukei. Au masu baleta ni gagadre sa vaka me sa drodro laivi tu ga mai vei au ena veigauna kece sara, yadra tiko se moce. Ena sega ni veisau na Kalou. E veisautaki au.”³

E levu tu ena ivolanikalou na kedra italanoa o ira era sa dau vakararavi vua na Turaga ka ra sa vukei kina ka sereki, mai vei Koya. Vakasamataki Tevita na cauravou lailai, o koya e a vakabulai mai na liga kaukauwa i Koliaci ena nona vakararavi vua na Turaga. Vakananumi Nifai, ena nona a vakatakekere vua na Kalou ena vakabauta me sereki mai vei iratou na tacina a ratou gadreva me vakamatea. Nanumi Josefa Simici lailai, ena nona vakasaqara na veivuke ni Turaga. E a sereki mai na kaukauwa ni butobuto ka ciqoma e dua na isau ni taro vaka na caka mana. O ira yadua oqo era sotava na bolebole dina ka dredre. O ira yadua oqo era cakacaka ena vakabauta ka vakararavi vua na Turaga. O ira yadua oqo era a ciqoma na Nona veivuke. Sa vakakina o keda ena gauna oqo, ni kaukauwa kei na loloma ni Kalou sa ivakaraitaki sara tu ga ena nodra bula na luvena.

Au se qai raica oti walega oqo ena nodra bula na Yalododonu mai Zimbabwe kei Botswana. Au a vakauqeti ena nodra ivakadinadina e vuqa na—gonelalai, itabagone, kei na qase. Era a wasea e dua na ivakadinadina warumisa sara ni vakabauti Jisu Karisito. Ena maliwa ni dredre kei na bolebole era sotava tu ena veisiga, era bula voli ga ena nodra vakararavi

vua na Kalou. Era vakadinadinataka Nona dodoliga yani ki na nodra bula ka ra dau kaya vakawasoma ena malanivoso, “Au sa vakavinavinaka sara vakalevu vua na Kalou.”

Ena vica na yabaki sa oti a vakaraitaka kina e dua na matavuvale yalodina vei ira na lewe ni neitou tabanalevu na ivakaraitaki ni vakararavi vua na Turaga. O Arn kei Venita Gattrell rau a bula marau voli ena gauna sa kune kina vei Arn na kenisa kaukauwa sara. Sa kaukauwa sara na kena ivakatakilakila—ka sa vica walega na macawa mena bula tiko kina. Eratou sa qai vinakata na matavuvale me ratou duavata tale mada vaka-dua, ena iotioti ni gauna. Era sa qai soqoni vata mai na gone, eso mai na veivanua yawa. E 48 walega na auwa mera na mai veisotari vata kina. Erau sa qai digitaka na Getrels na ka e bibi duadua vei iratou—e dua na itaba ni matavuvale, dua na nodra vakayakavi vakamatavuvale, kei na dua na nodra gauna ni lako vakamatavuvale ena valetabu mai Salt Lake. Kaya ga o Venita, “Ni keimami sa curu mai tuba ena valetabu, sa iotioti ni gauna me keimami na tiko vata ena bula oqo.”

Ia, ni ratou sa biubiu eratou a vakadeitaka ni levu sara na ka sa tu vei iratou ena bula oqo. Baleta na veiyalayalati tabu ni valetabu, era sa nuitaka tiko na yalayala ni Kalou. Ni sa rawa mera bulavata me tawamudu.

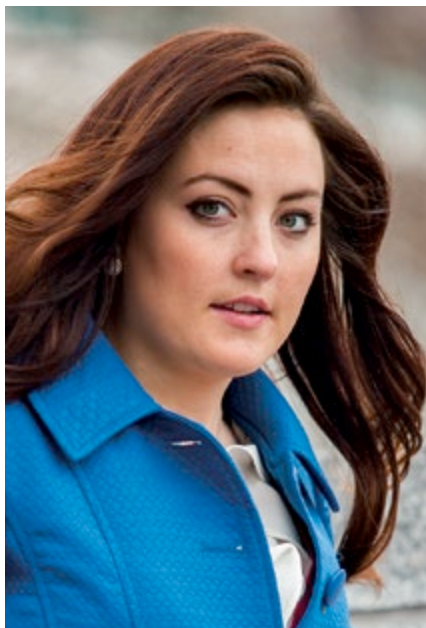
Na rua na vula e tarava sa taladrodro tu ga mai na veivakalougatataki ka sa sivia sara me vakananumi lesu tale. Na nodrau vakabauta kei na vakararavi vua na Turaga o Arn kei Venita sa tubucake sara ga me vaka e a kaya o Venita: “Au sa keveti tu ga. Au sa vulica ni rawa ni ko na vakacegui ena loma ni gauna dredre. Au sa kila ni Turaga sa wanonovi keirau sara tu ga. Kevaka mo vakararavi vua na Turaga, sa na rawa ni ko na lako curuma na bolebole kecega ena lako mai vei iko ena bula oqo.”

Kuria e dua vei iratou na luvena yalewa ka kaya: “Keitou a vakasaravi rau tiko na neitou itubutubu ka raica na nodrau ivakaraitaki. Keitou raica na nodrau vakabauta kei na nodrau bulataka. Au sega saraga ni na kerea na

veivakatovolei vakaoqo, ia, kau na sega talega ni na biuta vakatikitiki. Keimami a wavoliti ena loloma ni Kalou.”

Sa dina sara ni sega ni veika eratou a namaka tu na matavuvale na Gattrells me a yaco, na nona mai takali o Arn. Ia, na leqa eratou a sotava e a sega ni leqa ni vakabauta. Na kosipeli i Jisu Karisito e sega ni jekelisi ni veika me caka, ia e bula tu e yaloda. Na kosipeli e “sega ni ka e bibi; ia e tiko na tabana me vuka.”⁴ Ena rawa ni keveti keda yani. E a keveti iratou na Gattrells. Eratou vakila na vakacegu ena gauna ni cagilaba. Eratou a veitauri liga tu ka vakararavi ki na veiyalayalati ni valetabu ka ratou a sa cakava oti ka bulataka tiko. Eratou a tubucake ena nodratou a vakararavi vua na Turaga ka ratou sa vakaukauwataki ena

nodratou vakabauti Jisu Karisito kei na Nona kaukauwa ni veisorovaki.

Na gauna eda muria kina na sala ni bula vakatisaipeli, se cava ga eda leqata tiko se na bolebole cava e da sotava tu, eda sega ni tiko duadua. Ko ni sega ni guilecavi. Me vakataki Deric, o ira na Yalododonu mai Aferika, kei na matavuvale na Gattrell, eda na rawa ni digitaka meda sotava na liga ni Kalou ena veika eda gadreva. Eda na rawa ni sotava na noda bolebole ena masu kei na vakararavi vua na Turaga. Ni da sa lako curuma tiko oqori eda sa na qai rawa ni veiuai vata kei Koya.

Ni vosa tiko vei keda yadua, e kaya na Turaga, “Kakua . . . ni ko rere; . . . niu sa tiko vata kei iko: kakua ni ko taqaya niu sa nomu Kalou kau na vakaukauwataki iko; . . . io, kau na vukei iko; . . . kau na tokoni iko ena ligaqu imatau sa dau dina.”⁵

Au wasea na noqu ivakadinadina ena yalomalumulumu, ni Kalou na Tamada e kilai keda kece, ka dodoliga tu mai me vukei keda. Ena vuku ni Luvena Lomani, o Jisu Karisito eda na rawa ni vakamalumulumutaka na bolebole kei vuravura ka da vakau lesu bula tale yani ki vale. Me tiko vei keda na vakabauta meda na dau vakararavi Vua, sa noqu masu ena yaca i Jisu Karisito, emeni. ■

IDUSIDUSI

1. Mosese 1:39.
2. 1 Nifai 1:20.
3. Vosa ena ituvaki kei C. S. Lewis ni matataki vei William Nicholson, *Shadowlands* (1989), 103.
4. Harry Emerson Fosdick, *Twelve Tests of Character* (1923), 88.
5. Aisea 41:10.